

Č A N

B Á S N Ě

S V A Z E K D R U H Ý

Úvod

Jednou zcela náhodou a znenadání
otevřel jsem Shakespearovu sbírku sonetů
zapadl jsem v kouzla jeho přání
do poslední hlásky kupletu
5 jeho sonet je jako chytrá horákyně
napůl nahý napůl oblečen
napůl mudruje a napůl pase svině
a jenom napůl je o všem přesvědčen
stojí v nich rozkročen básník a prima chlap
10 slova žene větou jak důstojník svoje roty
a lásce vytrubuje jako na poplach
a nádherně vidí do holoty
a najednou zachtělo se mi setřást těch tři sta let
a polohou ptačích hlasů předstírat krásu jeho vět

/11

Konipásek

42/

Otec bůh a matka žena z lidu
starořecký recept psaný v hektametu
pro ty co nedožijí se stařeckého klidu
a neužijí si láskou pletených svetrů
5 má nebeskou protekci a mluví jak našinec
a ambici se o všem s každým prát
ať už důstojník nebo milenec
vždycky tu bude první roli hrát
a i ta smrt musí být jaksi v gala
10 inscenovaná do každého puntíčku
co na tom že štěstěna s ním vždycky stála
když nehlídala malou kuličku
jenomže i tohle bylo jaksi v plánu
ta smrt tu hraje velkou gardedámu

Taoistický mnich na mostě zůstal stát
a do vody dlouze hledí
a najednou se ten most nad vodou začal hnát
a voda si klidně sedí
5 na první pohled se mohlo zdát
že je to jako s vlaky ve stanici
jenomže tomu mnichovi jeho vous začal vlát
nad vodou pěnou dštící
v tom vlaku nikdy nevíme který stojí a který ne
10 ten mnich je bez pochyby
vlajcímu vousu vždycky věříme
vlajcí vousy nedělají chyby
ta relativita není v pohybu či stání
ta je celičká zavřená do vlajcího vousu zdání

Ten kdo řekl že pravda vítězí
neměl svých pět právě pohromadě
anebo myslel že z toho něco vytěží
když to tak vykřičí na promenádě
5 možná vítězivala nebo zvítězí
anebo ještě lépe by byla zvítězila
kdyby tu kolem nebyli vítězi
kdyby ta pravda po vítězství ještě žila
ono je to s tou pravdou jako s láskou
10 je viditelná jenom když tu chybí
v tom případě na nás čumí svou nalíčenou maskou
na kterou chytají se ryby
i když ta ryba to tak zase nebere
a na leccos chutného si občas zabere

Prso má veliký spor s hlasem vesmíru
o polohu a velikost a tvar
mě zatáhnout chce do víru
i když jsem na to dost stár
5 za svědka by mě rádo vzalo
zdám se mu býti znalcem
zvláště pak se to radovalo
nad mojím prostředníkem a palcem
můj palec proti hlasu vesmíru
10 a pro prso má svědčit
co už ví o polibku upírů
na co už palec a prostředník mohly stačit
na druhé straně co je mi po hlasu vesmíru
mně tohle prso stačí nad míru

/45

46/

Jednou k nám sejdou divoké horské kmeny
nahá prsa se jim budou třást a potit v tanci
a bosou nohou budou točit zemi
a ze všech děr vyrukují samičky a samci
5 ten tanec sleduje dráhu zemské osy
a vrací se domů každých dvaapadesát tisíc let
je starý jako mravenci či vosy
jak noty podle nichž tancuje svět
ten tanec je přesnější než eliptické integrály
10 neboť jen roztančená noha bosá
si pamatuje nade všechny moudré grály
jak si to tančí zemská osa
jednou k nám sejdou divoké horské kmeny
a eliptické integrály ty dávno budou ležet v zemi

V dětství jsem byl kočkou
a myslel jsem že budu pardálem
pak byl jsem na chvíli opičkou
posléze kozlem a velbloudem
5 na toho pardála ještě čekám
znám nazpaměť jeho chůzi
snad na čas odstavili mi ho někam
snad jenom vypůjčili si ho druzí
alespoň na den alespoň na hodinu
10 i kdyby to mělo být v kleci
chci v hubě cítit jeho slinu
a pod ramenem sílu jeho plecí
hodinu chodit jak pardál sem a tam
víc ani nežádám

Ledňáček

48/

Leží si kdesi v trávách galaxií
a pozoruje orly souhvězdí
jak v tmavé dusno věčna bijí
křídly jež mají hutnost zdí
5 leží si v barvách v touze tvaru
leží si ve svém vlastním snu
leží si v šířce svého daru
v poledni vlastních dnů
lámal podkovy a kreslil vzdušné víry
10 nádherně na loutnu hrál
měl v duši do nekonečna díry
a nikdo neví koho miloval
říkali mu Leonardo da Vinci
ale to jméno je jen tak zvenčí

Kdybych byl učencem
zíráním do plamenů četl bych stáří hvězd
kdybych byl milencem
tím plamenem bych se nechal nést
5 jsem jenom obchodní cestující
když ke hvězdám zvednu hlavu
najdu je zívající
bez plamenů
tak dám si ruce do kapes
10 a pískám si do kroku
a někde blízko spí si ves
pod pláštěm proroků
a najednou je blízko k ránu
za které nedám ani ránu

50/

Ted' vyzkouším si tajné vlohy ptáků
a zaseknu své kšandy do slunce
z péřiček větru si naberu do kejháku
a pustím se tíží po přímce
5 na křídle mánie si zakroužím nad oblaky
budu srát na sochy bílé lejno ptačí
v ocasu mi to zahýří barevnými laky
na jazyku mi pošimrá touha dračí
jenom jedno budí ve mně pocit sváru
10 zdali se s skřivánky pustit do trylku
či okovat si nohy bodly spárů
a vklouznout v dravčí košilku
poté co vyzkouším si nějaké to křídlo
usednu nazpět na své staré bidlo

Žvanit a natřásat slova
jak husa křídla v rituálním tanci
žádné moudrosti a vysvětlení nová
válet se v bahně jako kanci
5 dřít kůží o pahýly
a paroží o pařez
nebýt slušný ani milý
a předstírat černou věž
jen klábosit
10 hádat se s vlastním hlasem
o nic neprosit
projít se vlastním časem
s rukama za zády a hlavou trochu na stranu
pozdě k večeru a brzy po ránu

52/

Bývaly kavárny ve Varšavě
kde ženy na nahém těle nosívaly plyš
tancovalo se tango hravé
a tiskly se k tobě stále blíž
5 nehty měly nabarveny do zelena
a rtěnky byly barvy duhy
a láska byla skvěle směnná
sdílela svoje skoky s pstruhy
možná že tyhle kavárny ještě někde jsou
10 buď ve Varšavě
nebo někde v dáli za vodou
jenomže dnes už nikdo netancuje hravě
vždyť dnes už ani netancujem v páru
každý se vaří ve vlastním samovaru

Čí je to asi hrozná vina
že ve vesmíru hmota chybí
že ukradli Slunci neutrína
že andělé mlčí jako ryby
5 kdo přírodu připravuje o zákony
jež si tak krásně nastřádala
kdo ke zmatku má kriminální sklony
s kým spravedlnost odcválala
kdo tajně entropii podporuje
10 kdo bohy ke zdi pochybností tlačí
kdo vývoj a evoluci věčně sabotuje
kdo mlýnky katastrof nám věčně točí
tak tahle mocnost ďáblu ukradla jeho krásný kotel
a v jeho obráceném prázdnu nám připravuje motel

ČAN / BÁSNĚ

Svazek druhý

K vydání připravil a ediční komentář
napsal Michal Kosák
Grafická úprava Markéta Jelenová
V roce 2008 vydalo nakladatelství Triáda,
Ostrovní 17, 110 00 Praha 1,
jako 86. svazek edice Delfín
Redaktor Robert Krumphanzl
Sazba Robert Konopásek
Vydání první
Tisk Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.
Počet stran 200

www.i-triada.net